

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adrepul la Redactiune: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce prind Redactiunea, administratiunea seu speditura câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra oel anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadiut. Pretiul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antcipa.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria:

pe an întreg 8 fl. a. v.

diugetate de an 4 " " "

patrariu " " " 2 " " "

pentru Romania si Strainetate:

pe an întreg 16 fl. v. a.

diugetate de an 8 " " "

patrariu " " " 4 " " "

Esemplare complete de la nr. 1. a. c. mai avem, deci prenumeratiuni mai potemu primi.

Pe dd. prenumeranti i rogãmu ca delocu ce nu primescu cutare numeru, se binevoiesca a reclamã in epistole nesigilate si nefrancate.
Administratiunea „Albini.”

Viena 14/26 jan. 1867.

Opiniunea publica din monarchia se ocupa mai cu séma de alegerile dietali in tierile nemagiare. Guvernulu din partesi a observatu periculu ce i se vine de la programulu centralistiloru, cari nu vor se intre in senatulu imperiale straordinario, de aceea si-da tóta silinti'a a impedecã realizarea acestui programu. Silinti'a guvernului fu prè apriata, prè batatorie la ochi, de unde „N. fr. Pr.” l'invinovatã cã essercia influentia neindreptatã a supr'a alegeriloru. Din respunsurile ce organele guvernului le dau astadi, se vede cã sil'a l'a mancatu tocm'a pre bietulu vinovatu. Éca cum raspunde „Wiener J.”: „Suntemu tare convinsi despre neadeverulu acestei imputatiuni. Guvernulu e mai conscientiosu de catu se faca altu ceva, de catu ceea ce-i permite dreptulu si intieptiunea. Dar cumca se-si arete (guvernulu) parerea sa catu se pôte de chiaru in cestiunile pendinti de dreptu publicu, acést'a, asiè credemu, e nu numai dreptulu ci si detorinti'a lui.” — In urmarea acestoru mesure, constelatiunea politica fatia cu senatulu imperiale creatu prin patent'a din 2 ian. devine nesecura, nu mai multu asiè de chiara precum la inceputu erã credinti'a cã se prevede.

Ce va se dica cumca guvernulu nu e neaptivu la alegeri, acést'a o precepemu desclinitu noi romanii, cari numai in fórte putiene locuri avem, undenu se obsérva aptivitate din partea oficiolate-loru magiare. —

D'intre diarele francesci mai nedependinti, e acum'a „Journal d. Dbts.” care se pronuncia in favórea reformeloru proclamate de Imperatulu Napoleone la 19 ianuaru. Elu crede cã dreptulu de interpelatiune a membriloru corpului legelativu, infatisiarea ministriloru si detorinti'a de responsabilitate sunt eluptate mai mari ale libertatii de catu dreptulu de adresa. Ponderositatea cea mai mare atribue dreptului de reuniuni, care la tóta intemplanrea are se fie mai mare de catu dreptulu de conferintie, altminte guvernulu s'ar face ridiculosu.

Statele nemtiesci de médiadi, in mediloculu nisuintieloru nemtiesci spre unitate, sentiescu poterea atragatória a Prusiei. Bavari'a mai antaiu incepe negociatiuni cu Prusi'a, dar nu pentru a-si sacrificã autonomi'a, ci tinde numai la atari relatiuni, prin cari armat'a si-va pune-o la despusetiunea Prusiei pentru casulu daca teritoriulu nemtiescu s'ar atacã din cutare parte. Cu alte cuvinte, e o aliantia defensiva si ofensiva, de care Bavari'a va fi avendu mai multa necesitate de catu Prusi'a. —

Guvernulu din Spani'a continua persecuarea si essilarea membriloru partitei liberali. Consiliarii cei mai fideli ai reginei inca apróba acú asta procedura, pentru cã returnarea o credunepossibila, dupa ce liberalii fura impinsi a se face contrari de mórte dinastiei. —

Din Candi'a sunt dóue feliuri de sciri. Pre candu de o parte se afirma cã rescóla e nemicita si cã guvernulu turcu sta pre cugete ce forma de administratiune se dee tieriei, — pre atunci alta scire repetiesce cã grecii siliti de geru numai au intreruptu batali'a.

Cestiunea orientului.

De la erumperea rescólei pre insula Candi'a si pana astadi audiramu neintreruptu ingrigirile cele multe ce se manifestara in diuaristic'a europeana cã cestiunea orientului amenintia cu exploziune, amenintia ecilibriulu poteriloru Europei cu periclu din partea Rusiei, a careia tendintia e a pune man'a pre Constantinopole, pre chei'a Europei si a Asiei.

In fati'a acestoru eveniminte ce se credea cã se prevedu, nemtii nu lipsira a intonã missiunea loru natiunala in orientu, totu asiè facura fratii nostri conlocuitori magiarii si altii, in catu cu dreptulu potemu dice cã in mesur'a ce omulu morbosu (turculu) trage mai lungu timp de mórte, in aceea se inmultiescu pretendintii la ereditate.

Se pôte ca scirile mai nóue din Candi'a despre domolirea rescólei se fie adeverate, dar asta cercustantia inca nu desléga cestiunea orientului, si combinatiunile ce se facura din diferite parti se vor mai sustiené, desvoltã, modificã precum se va pronuncia opiniunea publica in asta privintia.

Elementulu romanu situatu la fruntariile Turciei si in Turci'a, nu pôte privi cu desinteresare la aceste combinatiuni ce se facu si a supr'a venitoriului patriei sale. Deci le vom privi pre scurtu tóte in ronu, aretandu: ce este cestiunea orientului; ce credu nemtii a fi missiunea loru; ce vreu magiarii; combinatiune de aliantia romano-magiara; panslavismulu; in fine vom cercã a essaminã cari potu fi bazele unei deslegari durabile a numitei cestiuni.

Nu se implinira bine dóue sute de ani de la speditiunea ultima a crucéferiloru, si se ivira desbinari in cristianismulu apusanu, cari se prolongira secele multe. Acést'a erã bine venitu imperiului otomanu, care acum'a scuturã cu securitate de pe grumadiulu seu respectulu ce-i impuniã apusulu Europei, si cercã a cuceri orientulu. Imperatulu de Constantinopole se aperã, dar numai slabu, cãci paresitu de poterile apusane, nu ajungeau poterile proprie ale statului seu celui cufundatu in discordii, intrige, denervari si lipsa de moralitate, astfelu la a. 1453 si-puse Sultanulu turcescu resiedinti'a in Constantinopole; imperiulu romanu resaritenu (ce-i dicu si bizantin, grecescu) nu mai esistea, poporatiunile romane, grece, bulgare scl. se supusera.

Çaderea Constantinopolului insuflã temere apusului, si compatimire pentru crestini meniti de sórte a portã jugulu otomanu. Atunci delocu s'a nascutu si idei'a de a respinge pe turci din Europ'a, dar realizarea planului se amanã cãci apusulu sangerã in certele suveraniloru, mai apoi cu unu seclu incepura certele religiose cari condusera la resbele civile a caror'a flacara se intinse de la malurile Franciei pana la Carpati, durandu mai multe secle.

Intre atari cercustantiefatali pentru crestianismu, turculu nu numai cã nu fu respinsu, ci inca se estinse catra apusu, Bud'a si-plecã capulu si in ea marele magiaru Verböczy edã sentintie judecatoresci in numele Sultanului.

Acl ar fi loculu se luãmu cunoscentia despre convingerea multor'a cumca Domnulu Romaniloru Mihaiu-Eroulu, considerandu geniulu lui militare, pre timpulu seu ar fi fostu in stare a gonf insusi pre turci din Europa, dar... (o scimu cu totii.)

Pre candu se asidiã foculu resbelor civilu religiose, Leopoldu I Imperatulu Austriei se prinse de turcu, lu gonf din Ungari'a si Banatu, aduse Transilvani'a sub domnirea casei absburgice, asecurandu-se astfelu contra influentiei turcesci in acést'a tíera, fortarétia mare, naturale.

Dar dupa elu, bataliele de sucesiune in Spani'a, apoi in Austri'a, sili pre Europ'a a-si uitã de turcu. Iosefu II in aliantia cu imperatés'a Rusiei plecase de nou catra acestu scopu alu crestinetatii, dar nu preste multu se vediu constrinsu a recede. Urmara bataliele cu Franci'a, tóte poterile avura de lucru, si dederu turculu pace. Sultanulu o pôte dice cu dreptu cuventu cã elu purure s'a bucuratu inter litigantes.

Se vede apriatu din lungulu siru alu istoriei cã purure esistara tendintiele d'a alungã pre turculu din Europ'a, si cã realizarea acestoru tendintie o intreprinsera poterile de cate ori aveau ocaziune (lipsiã altu resbelu) ori modu. Daca inse nu intreprinsere fie care suveranu de cate ori avea poterile militari disponibile, — caus'a e simpla, cã adeca neci unulu n'a tractatu cestiunea de urgentia, cãci nu erã vórba de statulu seu propriu, ci de a trei'a persóna: crestini din orientu, despre cari nu potea fi securu neci unulu a-i posiede neci chiar dupa eliberare, éra a-i eliberã numai spre binele loru, nu veniã nimenui la socotéla.

In seclulu presinte, cestiunea orientala (caus'a alungarei turciloru din Europ'a) nu e mai multu numai militara, ea a devenitu politica de interesu generalu, e cestiune de ecilibriu european; diplomati'a a luat'o a mana dandu-i acést'a colóre nóua, ce in secele trecute numai in fórte mica mesura o posiedea. De la acestu puntu se datéza ingrigirea si spaim'a diplomati'e pentru modulu cum se va deslegã acést'a cestiunea. Diplomati'a a numitu pre turculu de omu morbosu, (vediendu-lu sub clim'a Europei slabitu si degeneratu cu institutiuni cu totu) si

intr'adeveru mare parte ca si pórtã de elu grigee ce se detoresce unu omu in dóga slaba, a caruia mórte amenintia liniscea.

Cu alte cuvinte: astadi nimene nu mai intréba — cum s'ar poté alungã turculu din Europ'a? ci aceea — cine va domni peste provinciile turcesci, dupa mórtea turcului?

Acést'a intrebare provóca multime de combinatiuni. Rusi'a, Austri'a — seu mai bine dicendu nemtii si magiarii, desí straini de orientu, forméza pretensiuni la eventual'a ereditate de la turcu.

In catu e pentru Rusi'a, — abstragendu de la simpatiele ori antipatiile ce poporatiunile din Turci'a le au pentru Tiarulu, — ea nu va poté pune in Constantinopole piciorulu secura de durabilitate, cãci estinderea ei in asta direptiune nu convine intereseloru Europei, precum ni spuse resbelulu din Crimea; — éra de alta parte asemenea impreunare a Slaviloru de médianópte cu cei de médiadi s'ar poté intemplã numai cu nemicirea elementulu romanu, pre care inse trecutul l'a doveditu destulu de tare pentru a se opune. Deci tocm'a daca am presupune cã Europ'a pentru atari mominte si-ar avé complicatiunile sale special, cari ar impedecã-o a se opune Rusiei, nesmintitu cã acele mominte ar trece rapede si i-am vedé pre toti uniti contra contrariului comunu.

Nemtii din Austri'a, desí nu mai facu parte din Germani'a, se tienu totusi de traditiunile politice de alta data, ei mai credu cã „Dunarea trebue se fie nemtiésca de la isvoru pana la mare.” Spre asemenea scopu i vedemu facendu combinatiuni de aliantie cu magiarii, ca in compania se plece catra Constantinopole. Dar fie-ne iertatu a presupune despre magiari cã vor prevedé apriatu cumca nemtii numai peste cadavrulu natiunaltatii magiare potu ajunge la Dunarea de jos, deci nu vor primi o aliantia spre stricarea loru.

Magiarii pretindu cã regele Ungariei, ca atare, e chiamatu a luã in posesiune unele provincie turcesci, in virtutea unoru diplome unguresci si titele ce le pórtã. Nemica mai ridiculosu de catu a crede in timpulu modernu cã diplomele, titele, ori tratatele ajungu a ocupa provincie si fora de voi'a respectiviloru locuitori. Avemu dovéda Königgrätz si Custoza, unde nemica nu ni folosí „dreptulu celu bunu,” cum lu numiau actele guvernului. Altele sunt medilócele de cuceritu, la aceste trebue se se pregatésca Austri'a daca are cugetu de cucerire. Altminte credemu cã misiunea Austriei de presentu e mai multu consolidarea constitutiunale ale provinciiloru ce le posiede, de catu cucerirea de altele nóue.

Cetitoriulu va fi observatu cã vorbiramu acl despre nemti si magiari ca duoi factori in locu de a vorbi numai despre Austri'a. Asiè, pentru cã dualismulu ce are se se infintieze, va i acestu imperiu in dóue state mici, nemtiescu altulu magiaru, si a bu

ma fie care parte si-va avé vointi'a sa propria in cele mai multe afaceri. Se ilustramú acésta afirmatiune cu cuvintele istoricului magiaru Mihaiu Horváth, citate in dilele trecute si de diaristic'a nemtiésea, carele intr'o precuventare a unui opu alu seu dicea la 1849.

„Dualismulu, la care se cugeta acum'a unui barbati de statu, adeca dóue state constitutiunali separate cu ministere respundiatórie, cari se fie dóue si totusi se fie unulu, n'au esistatu candva neci in realitate neci in teoria, e imposibilitate aritmetica, e mistificatiunea cea mai mare si mai punibila. Cu asemene constitutiune nu se póte incunjurá alternativ'a cá: séu neci un'a dintre aceste dóue parti nu-si póte dá votu decisivu in afacerile importanti si asié constitutiunismulu e maschera, séu cá amendóue partile vinu in cértá, in catu numai absolutismulu comunu se le póta despartí.“

Éca prospectele Austriei dupa inaugurarea dualismului, ce guvernulu vre se o faca curundu. Intre cercustantiele numite, ce probabilmente vor intreveni, va fi anevoia pentru imperiu se essericeze influintia a supra orientului, anevoia si pentru nemti si pentru magiari.

Venimú la combinatiunea de *aliantia* romano-magiara. Sunt multi cari propaga convingerea cá aceste dóue natiuni, incunjurate si amenintiate juru imprejuru de elementele slave, sunt naturalmente chiamate a formá *aliantia* pentru conservarea proprie. Daca acésta chiamare o vom privi din punctulu de vedere alu relatiunilor topografice, o vom crede. Dar luandu in consideratiune si alte mominte, vom trebui se concedemú cá cei ce indegeta *aliantia* si-facu detorinti'a, dar cei ce credú in possibilitatea ei comitu — pentru aste timpuri — pecate contra istoriei, contra tendintieloru magiare.

Contra istoriei pentru cá de secele de ani ce suntemú la olalta, intre elementulu romanu si celu magiaru n'a esistatu *aliantie* de amicétiá d. e. uniunea celoru trei natiuni etc. numai statulu, *aliantia* politica (ori supunerea) ne-a sustienutu, de *aliantia* morala — dorere — n'a fostu vórba.

Contra tendintieloru magiari am pecatú crediendu in *aliantia*, cáci aceste nu recunoscú esistinti'a natiunei romane, deci n'ar avé cu cine pactá. Afara de acésta, magiarii nisuescu la magiarisarea si nu la *aliantia* nóstra. — Panslavismulu e periclu eventualu, magiarismulu inse pentru noi e periclu actualu, de unde urma cá mintea practica mai multu trebuie se se ocupe de ceea ce esiste de presentu, de catu de ceea ce numai in

venitoriu ar urmá, si pe atunci inca numai dóra.

Dar noi nu neprétememú de panslavismu, pentru motivele cu cari spuseramú mai sus cá nu ne tememú de Rusia, cáci in acésta vedemú personificatu panslavismulu.

Incheiamú cu convingerea nóstra cumca in cestiunea orientala sunt chiamate numai natiunalitatele din Turci'a: greci, romani, bulgari etc. Interventiunea unei poteri straine numai ce ar schimbá jugulu turcescu cu cel'a alu poterei respective, facendu astfelu ca cestiunea se nu fie deslegata in modu promitatoriu de durabilitate.

Detorinti'a Europei este a mediloci pentru aceste natiunalitati conditiunile de viétiá capaci a le naltia la maturitate politica pre candu va mori turculu, ca asié se-si póta luá creditatea ce li competesce fora de intrevenirea cutarui tutoru.

Celu ce crede astadi cá se póte restitui imperiulu bizantin, acel'a ignoréza diferinti'a cea mare intre institutiunile ce le-a avutu acel'a si intre institutiunile capaci in diu'a de astadi a creá si sustiené state nóue. Lipsescu in Turci'a elementele moderne (unitatea de limba, aspiratiuni etc.) pentru restituirea vechiului imperiu.

De aceea descuviintiamú politic'a grecilor, cari pre candu se lupta pentru libertatea lorú propria, facu casí magiarii cu noi, adeca nedreptatiti altoru natiunalitati, ei prin ierarchi'a grecésca apésa elementulu bulgaru si celu romanu. La Candi'a, in numele santei cruci intra in focu, éra in Bulgari'a totu in numele santei cruci ierarchi'a grecésca nedreptatesce natiunalitatea bulgara.

Suntemú crestini, detorimú reverentia santei cruci, trebuie se dorimú triumfulu ei pretotindene. Suntemú romani, ca atari am avutu parte de suferintie mai multu ca veri care altu poporu, de aceea scimú catu de amare si doreróse sunt suferintiele. Deci suntemú capaci a sentí dorere pentru miile de familii candiane, cari in capu de iérna, fora acoperementu si fora imbracaminte ratecescu prin muntii insulei, pana ce spad'a turcéaca, fómea, ori gerulu li curma viéti'a.

Inse simpatia si dorerea nóstra ar fi deplina, ar fi fórté mare atunci candu l'am vedé pre elementulugrecescu liberu de egoismulu natiunale, care lasá si Romaniei suveniru triste, candu l'am vedé insufletitu numai de adevérat'a libertate, carea candu o pretindu pentru sine, nu o disputa altor'a, nu o denéga elementulu romanu si celu bulgaru din imperiulu Sultanului.

La cestiunea pedagogiului romanu din Aradu.

Langa Muresiu 8/20 januaru.

(*) Ar fi o incercare óresi-cum vatamátóre pentru sentiulu si convingerea publicului romanu, daca ne-am pune se demonstramú meritulu nedisputabilu ce-lu are institutul pedagogicu preparandialu din Aradu intru desceptarea spiritului natiunali si latirea culturai intre romanii din Ungari'a si Banatu.

De la infiintarea acestui institutu, elu au avutu norocirea de profesori bravi si zelosi, cari totdeun'a s'au nisuitu a corespunde cu demnitate chiamarei lorú. Cu bucuria nemarginata vedemú multimea invetiatoriloru ungureni si banatieni esiti din acestu institutu, cari — in partea lorú mai mare — cu zelul invapaiatu latiescu cunoscintiele castigate de la acei bravi apostoli ai culturai si spiritului natiunali si ne inforamú cand cugetamú la starea deplorabila in care am fi acum'a daca nu se infiintá nici acestu institutu destinat pentru latirea culturai celei mai primitive ce trebuie se si-o agonisésca mai nainto de tóte fiecare natiune, fiecare poporu, care se desbraca de selbatecimea nesceintiei.

Adevéru e cá multe neajunsuri, multe scaderi a suferitu si inca totu mai suferé acestu institutu, dar chiar pentru cá i sentimú ponderós'a misiune si pentru cá vedemú cu dorere cá de la infiintarea lui nu s'a mai facutu nici intr'o parte vre-o imbunatatire esentiala in favórea acestui factoru principalu alu culturai natiunale, trebuie se ne nisimú din respoteri, prin totu concursulu potinciosu alu totoror'a cari dorescu naintarea natiunii, ca se facemú posibilu introducerea de reforme necesarie in acestu institutu, pentru ca amesuratu mai mariloru si mai multeloru cerintie ale timpului modernu, totu mai cu mare si mai imbucuratiu resultatu se póta corespunde frumósei sale chiamari.

Sciu bine, cá barbatii natiunei nóstre demultu au doritu ca se radice acestu institutu la naltimea deplini sale chiamari, si s'au nisuitu ca se-lu pana in acea stare cuvenita, in care fiindu bine provédiutu atatu materialmente catu si spiritalmente se póta corespunde in deplinu crescuteloru cu timpulu lipse si pretensiuni ale natiunei, — inse dorere scimú si aceea cá aceste nisuintie nobile fusera intempinate totu cu pedece neinvigibile.

Dar e timpulu, ca se nu mai lasamú acestu institutu totu numai sórtéi vitrege séu latenteloru intrige a lo influintieloru dusmane, si cu atar'a mai alesu nu, cáci acum'a fiindu eliberati de sub ierarchi'a serbéscá, care precum in alte nisuintie natiunale, asiá si pe calea invetiamentulu mai multu ni-a pusú totu pedece de catu ne-a ajutatú, — éra acum'a fiindu invetiamentulu in manile nóstre, mai alesu noi insine, cu nepasarea séu nepreceperea nóstra vom fi caus'a inapoierei nóstre. Se facemú dara — nu mai multu de catu ceea ce e posibilu, adeca ceea ce ni sta in puterea nóstra; dar atar'a apoi *cu tóta barbatia si seriositatea*, pentru cá precum scimú cu totii, starea cea ticalósa, anume cea materiala, in carea se afla acestu institutu si personalulu seu profesoralu, si-a ajunsu culmea si a devenitu amerintiátóre pentru esistinti'a lui.

Nu me sentiu chiamatu a face in privintia acésta vre-o propunere; lasu acésta sentiulu bunu alu publiculu romanu si altoru bar-

bati devotati, causei natiunale, cari vor scí momentulu si medilócele potrivite, — éra acésta ocaziune, am doritu numai ca se atru atentiunea barbatiloru chiamati de a condica causele natiunei la o impregiurare carea di parerea mea merita cea mai seriósá atentiune caldurósá imbratisiare.

Cu bucuria am intielesu cá in ultim'a dunare generala a Asociatiunei rom. din Aradu s'a alesu o deputatiune care va avé se asté la tronulu Naj. Sale mai multe gravamine postulate in interesulu culturai natiunale; in aceste veduramú cá s'a recomandatú cu caldú ca se se esopereze la locurile mai innalte imbunatatirea salarielorú corpului profesoralu institutul pedagogicu din Aradu, cari lare sunt unu defectu, o scadere principala fiind cá sunt atatu de marsiave in catu n'au junsu si n'au corespunsu nici nainto cu 40 ani, éra pentru timpulu si scumpetea de factu — se potú numi intr'adeveru mai cu mult dreptu o batjocura séu ironia, de catu o remuneratiune si medilóce de traiu pentru profesori; — ele adeca sunt numai de cate 300 cati-va fl. pe anu, o suma, ce precum scimú, ajunge nici pentru unu studinte, necum pent unu profesor si tata de familia.

Dee ceriulu ca pasulu intentionatú aiba resultatulu doritu, — scimú inse bine, in privintia imbunatatirii salarielorú profesoriloru preparandiali, cari adevératu cá sunt dem de compatimitu, si nainto cu vre-o diece de sub absolutismu inca s'au facutu propuneri in atunci desí bugetulu destinatú instructiunei publice érá destulu de marisoru, guvernulu atunci cunoscendu bine influintia salutaria are acestu institutu asupra natiunalitatei chiamate pentru cá se luptá acelu guvernú nu atatu pentru desceptarea ei mai multu pentru amortirea spiritului natiunali, nu s'a potú iuvói ca se ajute din medilócele statulu acestu institutu ce nu corespundeá intentiuniloru desnatiunalisatóre ale absolutismulu germanisatoriu, ei sub unele si altele preteranume din caus'a neajunsulu fondurilorú scolare gr. or. ce se administra in Pesta si cari pe manipularea neconsciintiósa sub inspeptiun serbéscá de mai nainto, au scadiutu pe diumtate, a totu respinsu séu amanatu acésta cestiune.

Mai tardiu anume dupa caderea absolutismulu, candu prin vaierarile profesorilor éra s'a adusu acésta cestiune pe tapotu, precum se dice — voi'a ar fi fostu, inse — nu éra bani, finantiele erau ruinate, apoi si in privintia inca totu asiá stamú, séu — si mai re — Deci de unde se imbunatatiesca guvernulu salariile profesoriloru preparandicii romane? — séu ca se punu intrebarea si mai caracteristica unu statulu, care dá din pung'a supusiloru se pentru lipsele sale in fie care anu vr'o 500 milióne, — de unde se ie si se dee elu vre dóue — trei mii pentru sustienerea si imbunatatirea unu institutu romanu, destinatú de reversá lumina peste unu milionu si mai bine de contribuenti loiali si eradintiosi??

In astfelu de situatiune aflandu-ne, crede cá facu unu sierbitiu oportunu causei, cand incunoscintietzu publiculu nostru stadiulu in care se afla adi acésta cauza la locurile natiunale.

Dupa reportulu si propunerea, ce o fac asupra acestei cause mai antierti consiliariulu scolaru Const. Joanovicu de fericita memoria, urmandu-se la consiliulu regiu din Bud' desbaterile mai departe, precum me inform-

FOISIORA.

Cium'a.

I.

Se vi spunu de gele
De dureri prè grele
A mamei 'nristata
Dupa a sa féta, —
Cáci ea a avutu,
Si ea a crescutu,
Nóe feciorei
Fórté voiniceí,
Cu Voichiti'a, diece, —
Ea pe toti intrece
Cu frumséti'a ei,
Ochii-i negrisie!
Vestea i-a esitu,
Craiu a auditu,
La féta-a venitú,
Si o-a si petitu, —

Din frati, optu nu vrea,
Ba, nici mam'a sa,
Dar celu medilocinu
Frate Constantinu,
Cá totu li graiá,
Pe Voichiti'a-om dá
Dupa craisioru,
De-i si departioru,
Tiene vér'a serbatori,
Éra iérn'a siediatori!“

Maica-sa graiá:

„Ba, cá nu o-oiu dá
Cá n' o-oiu mai vedé,
Si ea-i féta mea!“
Petitori venira
Si o mai petira, —
Si-atunci Constantinu
Frate medilocinu
Pe Voichiti'a-o dá
Nunt'a i-o facea,
Si ea cá plecá
Peste nóc-otara
Intr'a diecea tíera. —
Fratii se 'nristara, —

Si se bolnavira,
Toti nóe morira
Toti nóe 'ntr' o luna,
Ca cum moru de ciurma,
Numai a remasu
Mam'a de necazu,
Cu usi'a 'nuciata,
Si cu matia 'n vétra!

II.

Mam'a totu se plange
In lacrimi de sange,
Si-unu anu s'a rogatu
Si a blastematu
Cá n' a ascultatú
Celu mai medilocinu
Fecioru, Constantinu
Blastemandu, dicea:
„Pana n'oiu vedé
Pe Voichiti'a mea,
Pamentulu se-lu lase
Se mi-o-adau a casa,
Bá nici se-lu primésca
Ca se odihnésca!“

Pamentu-audiá
Voi'a i impliniá, —
Constantinu esia
Si delocu plecá
Dupa sor'a sa,
Pe calu surisioru
Din sicrinisioru
Cu freu si zabele
Totu din bracirole,
Si cu sabióra
Din cea crucisóra, —
Panz'a o-a pusú de siea
Si a plecatu asiá,
Si-a mersu sburandu,
Peste muntii trecandu,
Pan' la sor'a sa,
Si din graiu graiá:
„Hei! Voichiti'a mea!
Mam'a te voiesce
Pana mai traiesce,
De vroi s' o 'ntalnesei,
Se mi-te grabesci!“
Voichiti'a 'ntrebá:
„Dar cum m' oiú gatá,

de curendu dintr'o epistolă din parte competen-
te, s'a combinatu planulu, ca fondulu scô-
leloru resaritare ortodose, catu a mai sca-
patu nemancau de administratiunea rea, se se
imparta in două parti asemenea între
serbi si romani, — éra administratiunea lui,
care adă se indeplinește prin o deputatiune,
in a carei frunte stă unu grecu din Pesta,
consiliariulu regiū Koemtzi, si care administrati-
une asôrbe fara nici o lipsa adeverata in fie care
anu cate o suma de 2700 fl. adeca mai multu
de diumetate din totu venitul, acêsta amini-
stratiune se se dee — pentru partea serbesca
metropolitulu din Carloveti, éra pentru cea
romanésca episcopatului din Aradu.

Prin sengur'a acêsta mesura, adeca prin
simplificarea si estinierea administratiunci fondu-
lui se spéra, si se spéra cu temei, că se va
face o economie destulu de mare, ca se se pôtă
radicá léf'a profesoriloru preparandiali celu pu-
cinu la duple, si se se pôtă repará si aduce in
cevasi mai bunu rondu edificiuu preparandialu
din Aradu.

Ací firesco că se nasce mai nainte de
tôte întrebarea: daca propus'a impartire in
două parti egale e drépta si multiamitóre?

La acêsta întrebare cu nu'mo sentiū in
stare a dá vr'o dusluere; cei ce sunt in asta
privintia mai bine informati, poftimu, ésa la
lumina cu opiniunile lor — acum, cand e
timpulu, cand deputatiunea Asociatiunei din
Aradu va avé ocaziune, avendu totodata si chia-
marea de a întervení in acêsta cauza la locu-
rile mai nalte, decidátore.

Fu au numai atat'a se reflectežu din par-
te-mi la impartiel'a propusă că aceea in sine
luata, fara privintia la proportiune, e drépta,
e indicata de impregiurari, — ba e chiar de
lipsa si folositóre. Pentru că nu numai scapa
prin ea banii nostri de o manipuliune straina,
care pan' acum'a s'a aretat pre. catu de ne-
sacta si neconsciintósă, pre atat'a de alta parte
mai multu numai loru folositóre; dar totu prin
acêsta separare devine partea năstra in puseti-
unea d'a se inmultí curundu si insemnatu.

E adeca unu lucru cunoscutu, că isvo-
rulu principalu alu acestui fondu scolaru sunt
contributiunile la cari s'au deobligatu la in-
fiintierea lui comunitatile ortodose; dar aseme-
ne e cunoscutu că partea cea mai mare a co-
munitatiloru năstre, dupa ce vedura administra-
rea cea rea prin straini, refúsara a platí sumele
deobligate — pana ce nu se va scôte fondulu
din manile strainiloru, cand apoi bucuros si
vor impliní detoriintiele. Deci fiindu cu convi-
nsu, că comunele năstre de locu ce fondulu
nostru scolaru va fi despartit de serbi si de
manipularea strainiloru si datu in mani pro-
bate creditiósă romane, precum suntu cu se-
curitate cele ce pórtă adi guvernulu diecesanu
in Aradu, si precum vor fi de buna séma si ale
asistentiloru ce se vor mai pune langa eppu,
comunele năstre dieu, sentiendu si precpendu
pré bine lips'a si folosulu celu mare nationalu,
ce se léga de bunastarea acestui fondu, se vor
intrece, a-si impliní promisiunile facute, si asiá
fondulu nostru in scurtu timpu se va urcă la o
suma indoita séu si mai mare.

In modulu acest'a fondulu nostru, cu aju-
torulu lui Ddieu si prin zelulu si virtutia nă-
stra va devení in stare de a corespunde destina-
tiunei sale in tóta privintia, cand apoi va fi
timpulu ca se ne gandimu si de lefe séu celu
pucinu remuneratiuni pentu directorii scô-

leloru poporale, si de alu patrale profesorulu
sistemisatu pentru institutul pedagogicu din
Arad, dar alu caruia postu toc'm'a din neajun-
gerea fondulu a trebuitu se remana mai totu
vacantu.

Adaugu aici pentru cei necunoscuti cu
impregiurari, cumca si profesorii preparandiei
serbesci din Zombor si-tragu lefele totu din
amintitele fonduri scolare comune, si le tragu
totu in asemeno mesura, ca si ai nostri din A-
radu, inse profesoriloru serbesci de multu li s'a
facutu ajutorulu de lipsa din alta parte, adeca
unele comune orasiencesi insemnate si provedu-
te cu venituri mari, li-au votatu si li respundu
de multu ani regulatu sume de multe sute de
florini, fara de cari ajutórie nici c'ar fi aflatu
preparand'i din Zombor in timpulu mai nou
barbati calificati pentru implinirea posturiloru
devenite vacante, dupa cum la unu casu de lip-
sa, cu conditiunile de adi, de securu n'amu
afiá nici noi profesori pentru institutul nostru
din Aradu.

Nu me indoiescu asiá dara, că binemerita-
tiá barbati chiamati de a lucrá in asta privin-
tia se vor nisufi din respecteri ca so escuteze in-
tentiunile bune ale acestui planu dupa dreptate
in interesulu culturai năstre nationale.

Nu intr' altu chipu am dorí, si abuna
séma va acceptá fiecare romanu binesentóriu,
ca impreuna cu partea năstra din fondurilu sco-
larie, — fiindu că sta sub aceasi administrati-
une si fundatiunca Balla-iana, se se traga
si aceea de sub manipuliunca straina, care in-
trebintiéza acêsta fundatiune destinata de o
potri va si pentru romani, mai totu numai in
interesulu serbiloru, prin urmare contra in-
tentiuniloru nobile ale fondatoriulu rom-
manu!

Pesta in 24 ianuariu 1867.

(+) Éra domnesce o linisce neindatinata
in capitala, atentiunea toturor'a e tientiata spre
Viena, de unde se ascépta sosirea anunciatoriu-
lui de implinirea dorintieloru magiar, parintii
patriei — deputatii odihnescu, séu si-cauta
recreatiune cari cum potu, celoru mai multi
inse li s'a uritu de acestu „douce far niente“,
numai cei „doi trei“ din Transilvania se aréta
— mai nepasatori, căci loru li totu atat'a, ori
este lucru la dieta, ori ba, diurnele curgu
regulatu, apoi cele lalte mergu de sine; —
lui Deák inca totu mai sosescu adrese de
incredere mai de ici, mai de colé, dar abu-
naséma si elu pucinu protiu li atribue, căci
scie bine catu de lesne „se facu“ aceste,
de aceea nici nu se pré falescu cu ele, ci le
pune veste cele lalte, numai cate-odata candu
vine vre-un'a mai momentósă — precum a fostu
mai deunadi ce'a din cerculu Vingardulu din
Transilvania — facu dsa ca se se publice, se
véda lumea că si romanii (?) sunt de politic'a
lui si inca romanii din Transilvania, ceea ce
inse e anevioia de creditu, de óra-ce nici *Pap
Simon* din Maramuresiu nu se tiene de parti-
d'a lui Deák cu tôte că in timpulu alegerei sale
— se jurá că va merge totu pe calea „intieptu-
tulu natiunei“, pentru care neconsciintia acum'a
alegatorii séi precum audu vreu se-i trimita
votu de neincredere. Éta unu tablou mititelu,
dar naturalu din viét'a politica ce domnesce
acum'a in capitala si asié dicendu in tóta tíer'a,
— totu conjecturi, combinari, sperantie, nepa-
sari, intrige si alte multe vorbe góle si usóre,

facu elemintele victiei năstre constitutionale in
care traimu.

Diet'a nu vré se lucre pana nu se denu-
mesce ministeriulu, numai unele comisiuni se
mai aduna candu si candu dóra si de uritu ca-
se tréca timpulu.

Si óre sunt causele tíerei atat'a de bine
asiediate că diet'a n'are ce lucrá? Se dice că
diet'a nu pôte lucrá pana nu e introdusa con-
stitutiunea, dar ar trebui se presupunemu că
conducatori natiunei magiare sunt fórté incre-
diuti si scurti la vedere daca nu se potu eliberá
de acelu visu, că constitutiunea din 48 facuta
in pripa si sub impresiunea partidei revoluti-
nare s'ar poté introduce acum in tóta întregitatea
ei cu tôte insusirile-i bune si defectele-i strica-
tóre pentru tíera.

Ni aducemu bine a minte cá pe candu
crá Schmerling la potere, foile magiare adeseori
accentuau că numai se se mai deschida o data
diet'a, apoi daca nici nu vor avé timpulu pentru
alte dar caus'a nationalitatiloru abunaséma o
vor decide. Éta acum'a diet'a are ocaziune si
timpulu ca se faca acésta, inse respectivii domni
in presinte tacu tacerea pescelui, — pe candu
dieu bine ar fi si pentru domnialoru ca se in-
destulésca odata pretensiunile drepte ale nati-
onalitatiloru, căci se potu insielá magiaru in
acea calculatiune egoista, că daca se va infiun-
tiá ministeriulu magiaru — *lesne vor astupá
gurile nationalitatiloru!*

Pesta 25 jan. n. 1867.

(u) Dle Redactoru! Am a-Ti aduce la
conosciintia, cumca emisii reuniunci deputati-
loru romani, dimpreuna ce cea ai reuniunci
deputatiloru serbi pentru *combinarea unu
proieptu de lege comuna in caus'a na-
tionalitatiloru si limbeloru patriei*, dupa
multe si dese conferintie, ce tinura de vr'o optu
dile incóce, ieri séra-si incheiara lucrarea, sta-
bilindu in buna contielegere proieptulu co-
munu, celu doritu.

Pre catu am potutu intielege din persóna
bine informata, in combinatulu nou proieptu,
pre care l'a compus membrulu Babesiu, s'au
sortatu cu mare diligintiá materiile si s'au in-
sirat in celu mai potrivit rondu in 12 para-
grafi. S'au bagatu in acesti 12 §§ tôte cate s'au
afiatu bune si corespundetióre in cunoscutele
proiepte speciale ale deputatiloru romani si
serbi si acelea s'au completatu cu inca multe
nuóe adause, si pre tóta intemplantia acestu nou
proieptu cuprinde multu mai multu, de catu ce
a cuprinsu proieptele speciale, éra anume pro-
ieptulu serbiloru. Audu laudandu armonia, ce
a domnit intre emisii nostri si ai serbiloru.
Partea cea mai mare din proieptu se se fie
staveritu in unanimitate; pré putine dispu-
setiuni se fie rezultatulu maioritateri si —
numai unu unicu punctu se fie remasu
nedecisu intre romani si serbi, apoi mai
cu séma acestu punctu e, carele me indém-
na a-Ti serie asta data, pentru că de tem-
puriu se-lu supunu la judecat'a publica. In
proieptulu cestu nou adeca, dupa cum sum in-
formatu, prin tóta viét'a publica nationalitate
merge alaturea cu limb'a. Deci emisii nostri
Babesiu si Hodosiu dorescu a dá tuturoru
cercuriloru victiei publice, de dios pana sus, ca-
racterulu si limb'a respectiveloru nationalitati
— dupa principiulu maioritateri numerice de
sufete; prin urmare ei pretindu, ca si cercurile

administrative si judetie cercuale se aiba nati-
onalitatea si limb'a maioritateri poporatiunidesub
ele, precandu ambii emisii serbi sustieniu, că
cercurile neformandu individualitate comunale
de sine, ci fiindu numai espuseture a le comita-
tulu, ar avé se se tiona de nationalitatea si
limb'a comitatulu — Asupr'a acestui punctu
asié-dara vor avé a decide conferintiele plena-
ric. Eu totusi nu potu a nu observá aci din
parte-mi, că mi se pare lucru si curiosu si ano-
malu, că d. e. unu cercu romanu intr'unu comi-
tatu nemtescu séu serbescu séu magiaru se nu
se chame *cercu romanu* si se nu aiba limb'a
poporulu de oficialu.

In catu despre procederea mai de parte cu
proieptulu nou-combinatu, asié, se dice, că a-
cel'a cu inceputulu septemanei viitórie se va
propune si desbate in conferintie plenarie in-
trunite. Spre scopulu acest'a se se fie si provo-
catu toti domni deputati ce lipsescu din Pesta
ca pana pre poimane nesmintitu se se infatisieze.

Atat'a pentru asta data despre acestu
momentosu obieptu. —

VARIETATI.

Rogare catra onorabilele dómne romane!

Secet'a cea mare ce a domnit in Roma-
ni'a anulu trecut, si a careia urmare e fómetea
de estimpu ce bantuie pretotindene clasele mun-
citoriloru de pamentu, indémna multe inime
romane spre ajutorarea celoru suferitori.

Credu, onorabile dómne, că dvóstre sen-
titi impreuna cu mine dorcea si compatimirea
pentru cei suferitori, Vi aducti a minte că si ei
avura compatimire pentru noi candu anulu
1864 cercetá cu asemene suferintie poporulu ro-
manu din Banatu. Ei ne ajutorara atunci in
lipsele năstre: Acum'a ei sunt in lipse, si este
a năstra sacra detoria a aretá sentimentele nă-
stre pentru ei.

De aceea me adresezu catra dvóstre, ono-
rabile dómne, ca fie care dupa inspiratiunea
inimei sale se binevoiesca a daruí cate unu
lucru de mana, ca apoi tôte aceste obiepte se le
adunamu si pe 10 martiu a. c. s. v. se le po-
temu trimite la Bucuresci, unde este unu comi-
tetu care pune asemene obiepte la loteria, pen-
tru a impartí venitul loteriei între suferitori.

Daca acêsta rogare va gasí resunetu in
inimele dómneloru romane din cóce de Carpati,
si vor voi se ajutore cu daruri pe fratii suferi-
tori, le rogu ca se binevoiesca a mi le trimite
pana la terminulu numitu, si eu me obligu a
le spedá la Bucuresci la locul destinatiunci
loru, totodata voi face aretare in publicu prin
jurnale despre tôte cate voi fi primitu si prin
urmare si espedatu.

Viena 14 ianuariu 1867.

Aspasia B. G. Poppovits.
(Alter Fleischmarkt Nr. 15.)

○ Pe candu fusese regele Prusiei
in Praga, cu ocaziunea resbelulu din vér'a
trecuta, se latise faim'a că a plecatu fora se pla-
tésca la otelu ceca ce detoria. Proprietariulu
otelulu s'a infatisiatu in lunile trecute nainte
comisiunci imperatesci insarcinate cu constatarea
daunelor in urmare bataliei, aretá pretensiu-
nile sale pentru locuinte, bucate scl. servite
regelui, cerendu se fie desdaunatu de catra statu.
Audindu-se despre aceste la Berolinu, maresia-
lulu de curte alu regelui prusescu — precum
ne infórma „Bohemia“ — trimise o suta de ta-

Ori de bucuria,
Ori de gelnicia?!
„Nici de bucuria,
Nici de gelnicia!“

III.

Si-amendoi plecara
Éra 'n a loru tíera, —
D' abia au pornitu,
Pasere-a venit,
In préjma-a sburatu,
Si ea a cantatu:
„Negru foiomfiu,
Pórtă mortu pe viu!“
Voichiti'a-audiá,
Pe frate 'ntrebá:
„N' audi paseruei'a?
Cóbea haratiue'a,
Canta cumca viii
Ambla adi cu mortii!“
Constantinu dicea:
„Asiá-i cantarea sa!“
Ne vrendu elu a-i spune,
Paserea se puno

Pe drumu innainte
Totu cu-asiá cuvinte:
„Negru foiomfiu,
Pórtă mortu pe viu!
„Frate Constantine!
Dieu, ast'a nu-i bine!“
Constantinu dicea:
„Dulce sor'a mea!
Nu fi credietóre,
Paserea, ce sbóra
Dóra-i cobitóre,
Nu graiesce dreptu,
Căci me vedi desteptu!“
Candú asiá dicea,
La satu ajungea,
Dá 'n vale de satu,
Frate-a cuventatu:
„Sora! fi cu minte
Si mergi tu 'n nainte,
Cas'a o cunosci,
Cocostercu pe cosiu,
Din afar' cu varu,
L'intru cu amaru, —
Că eu mergu la frati

Ce-su indepartati!
Si elu s'a facutu
De locu nevedutu!

IV.

Voichiti'a ajungea,
La usia batea:
„Mumitia, mumitia!
Deschide-mi usitia.“
Mam'a audiá,
Apoi 'i graiá:
„Ciumitia ciumitia!
Du-te din usitia.
Cati prunci am avutu,
Totu tu i-ai pascutu,
Numai eu-am remasu
Se fiu de necazu!“
„Mumitia, mumitia!
Deschide-mi usitia,
Că eu am venit,
Pe cum m'ai pofitu
Numai la 'ntalnit, —
Constantinu mi-a disu,
Că tu l'ai trimisu!“

Mam'a sa dicea:
„Taci tu ciurma rea!
Dara, se-ti spunu totu,
Constantinu e mortu
De trei sprecc luni, —
Ce mintiuni mi spuni,
Că eu l'am manatu,
Si elu te-a chiamatu?!“
„Mamitia, mamitia
Eu-su a ta voichitia!“
„Ciurma! că nu-ti credu,
Pana nu te vedu!“
„Daca nu me credi,
Vina se me vedi!“
Mam'a se soulá,
Usi'a-o descuiá,
Fara de cuventu, —
Dar josu la pamentu
Voichiti'a e mórta,
Si e rece tóta. —
Mam'a móre 'ndata,
Langa a sa féta!

leri la magistratul orasiului din Praga, pentru acoperirea pretensiunilor proprietariului de otelu. In scrisoarea maresialului catre magistratu se dice ca regele la plecarea a platitu tote cate detoria, insusi proprietariului otelului s'a dechiaratu a fi multiamitu.

== Nerespectarea dorintelor si drepturilor nationale de care romanii au cea mai mare parte, da indemn la mai multi sateni din Ban-locu (cottul Temisioarei) ca se-si descopere suferintiele si scaderile comunale si totodata nationale romane ce se naseu din procedur'a notariului comunale ca neromanu. Dlu notariu din locu, serbu magiarisatu, asiá — ni se scrie — nu numai ca in cause generale nationale mana ap'a la mor'a strainilor, ci si in cele speciale, comunale se mesteca si inca si unde nu-i ferbe oia. Asiá se amesteca dlui in caus'a-ne scolara, primi asupr'a-si inspectoratul ei, nu inse spre inaintarea ei spre impedearea invetiamentului. Dlu primindu asupr'a-si acesta sarcina, nemica nu atá de lipsa a se procurá pentru imbunetatarea starii scolei, vedemu insa ca poporul este pre atitiatu a supr'a invetiariului si ici colé mai striga: se dámu pre dascalu afara, nesciundu se pentru ce. — Judele comunalu se intielege ca a datu spate cu notariulu. Totu asiá de deplorabilu stámu si cu beseric'a. Zidirea ei s'a inceputu la 1861, si s'a manat zidulu pana la ferestri, incat acum launtru ei servese de pasiune si de scutu pentru gascele dlui notariu. Astfelu se ingrivescu capii comunei nostre de institutele nostre publice si sante; dara acesta reutate voimu se o deducemu si de la capii mai mari ai comitatului, cari nu bucuosi ni dau in comune romane notari romani, ci ni trimitu pre capu cate unu magiaru scu serbu magiarisatu, cari nu pre dorescu binele si inaintarea poporului romanu, ba inca i punu velulu pre capu, ca vedendu se nu véda si audiendu se nu intielega. Nu scimu ce se dicemu si despre spept. Dnu jude cercualu ca, cu ocaziunea alegerii judelui comunale, l'am rogatu se ni dea altu jude, si totusi nu capetaramu. Bucuri'a nostra ar fi deplina, daca am fi provocati a descrie

cu deamaruntulu faptele antistiloru comunei nostre. Mai multi.

= Serata. Din Checi'a romana ni serie dl invetiariu G. Gataiantu despre o serata ce poporul romanu din locu o facu judelului comunalu I. Siarul la diu'a-i onomastica. In preser'a dilei stului Ioan botezatoriulu se aduná un numeru frumosu de tierani din comuna la scola, aprinsera mai multe facli si aredicara in atmosfera doue flamure — dintre cari un'a portá inscriptiunea: „Se traiesca Ioan Siarul, judele comunalu“ éra ccalalta: „Se traiesca Patri'a — si mersera cantandu.“ Destéptate Romane etc. la casa judelui. Aici lu salutá unulu dintre presenti, si dupa ce judelo li multiamu cu blandetie, se asiedara la mésa si petrecura langa mancare si beutura pana la 12 óre nópte, puscáridu si saltandu.“

○ Neapole inca a suferitu de vífore in septeman'a trecuta. Daun'a se computa la 2 1/2 milioane.

= In privint'a magariulu dlui Hosszu ni se cere publicarea urmatórilor: „Coculu de Campia 21 ian. 1867. In pretini'a fóia a Albinei nr. 2. cetfi între altele si o corespundintia anonima a unui d. din Campia care dice ca vorbindu d. Hosszu in Pesta între altele in locu de craiu a disu imperatu, pentru care vorba essacerbandu-se facatoriulu de bine aristocratu magiaru, respective iernatoriulu magariulu lui D. Hosszu, l'au lapedatu la suferintie. — Subscrísulu caruia relatiunile dlui H. mi sunt bine cunoscute, sciu de securu ca n'are trebuintia de gratia aristocratici, cu atat'a mai vertosu ca cu multu are mosfi mai intinse de catu se nu fie suficiinte pentru iernateculu dobitóceloru ce le posiede. Vasiliu Elekesu m. p. economu.“

Economia.

Tergulu de Viena.

centenariul (margc, mage)

Bumbaculu	Egiptianu	125 fl. 130 fl.
„	Nordamerican middl.	120 „
„	Grecescu	95 „

„	Levantinu i.	90 „
„	Persianu	80 „
„	Ostindianu Dholera fair	95 „
„	„	Surate fair 70 „
Canep'a de	Apatin	20 fl. 23 cr.
„	„	Itali'a, curatite faine 70 fl. 85 fl.
„	„	„ mittf. 55 „ 70 „
„	„	Poloni'a naturala 17 „ 19 „
„	„	„ curatita 22 „ 29 „
Inulu de	natural Polonia	21 „ 25 „
„	Moravia natural	29 „ 37 „
Mierea de	Ungari'a naturala	17 „ 18 „
„	Banatu albu	22 „ 23 „
„	„ Ungari'a galbena	17 1/2 „ 18 „
Sementi'a de	trifoiu din Stiria	„
„	„ cea rosia curatita	37 „ 39 „
„	„ lucerna italiana	32 „ 33 „
„	„ „ francésca	46 „ 48 „
„	„ „ ungurésca	„
„	„ curatita	32 „ 34 „
Talp'a	lucrata (Pfundleder	„
„	„ prim.)	88 „ 90 „
„	„ („ Corametti)	81 „ 83 „
Pelea de	bou, uda cu corne,	„
„	„ cea din Poloni'a	21 „ 23 „
„	„ din Ungari'a	24 „ 26 „
„	„ „,uscata	52 „ — „
„	„ vaca „	49 „ — „
„	„ vitielu „	„
„	„ fora capetine	125 „
„	„ cu capetine	110 „
„	„ din Poloni'a	84 „ — „
Cleiu	pentru templari celu negru	14 1/2 „
„	„ „ celu brunetu	18 „
„	„ „ celu galbenu	20 „
Oleulu de	inu	34 „ — „
„	„ rapitia (rafinatu)	27 „ — „
„	„ terpentinu galitíanu	14 1/2 „ — „
„	„ rusescu	14 „ — „
„	„ austriacu	19 „ 50 „
Colofoniu.	7 „ 50 „ — „	
Smól'a	négra	6 „ 50 „ — „
Unsórea de	cenusia din Iliri'a	18 1/2 „ — „
„	„ „ Ungaria (alba)	15 1/2 „ — „
„	„ „ (albastra)	13 1/2 „ — „

Rapiti'a	din Banatu, metiulu austriacu	6
Perulu	de capra din Romani'a	26 fl.
Lan'a	de óie, cea de iórna	105 „ 115 „ —
„	„ „ „ „ véra	110 „ 115 „ —
„	„ mielu	100 „ 200 „ —
„	„ óie din Transilvani'a	120 „ — „ —
„	„ „ „ Brail'a, Jalomiti'a	94 „ 95 „ —
„	„ „ „ Romani'a mare	88 „ 90 „ —
„	„ „ „ „ „ mica	78 „ 80 „ —
„	„ tabaci (Gärber) din	„
„	„ Romani'a	75 „ — 78 —
„	„ óie din Banatu, cea	„
„	„ comuna, grósa	65 „ — 68 —
„	„ óie din Banatu tigai'a	80 „ — 82 —
„	„ véra din Besarabi'a	60 „ — — —
Unsórea	de porcu	34 „ — — —
Stanin'a	afumata	36 1/2 „ — — —
Cér'a	din Banatu si din Un-	„
„	„ gari'a, cea galbena	125 „ — — —
„	„ cea nalbita	145 „ — — —
Prunele	uscate, din 1865	22 1/2 „ — — —
Zaharulu	Raffinade	32 „ — — —
„	„ Melis	30 „ — — —
„	„ Lampen	28 „ — — —
Graulu	din Banatu	89 fl. metiul 7 fl. 80 cr.
Ordinulu	70 „ „	4 „ 30 „
Ovesulu	din Ungar. 43 „ „	2 „ 28 „
Seulu	de óie din Romania	31 1/2 „ 32 „
Coltiani	(Knoppert) I. din 1866	10 „ 50 „
„	„ II. „ 1866	8 „ 50 „
Dirdie	(Trentie) Unguresci, albe	10 „ 50 „
„	„ „ jumetate albe	8 „ 25 „
„	„ „ obele	6 „ 25 „
„	„ „ ordinare	5 „ — „

Viena, 26 januaru. Burs'a de sér'a de la 25 l.c. Imprumutele de stat cu 5% 54.40, —54.50. Obleg. desarcinarii de pament ung. 72.75,—73.25; transilv. 67.—, 68.—; Ban. tomes. 68.75,—70.50; bucovin. 67.—,—68.—; Galbenul 6.26—6.27; Napoleondori 10.61—10.62; Imperiali rusesci 10.85, 10.90; Argintul 131.75,—131.75.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedin-Temisior'a-Baziasiu.

De la	Pleca la	7 ore 45 minute demaneti'a, si la	8 ore — minute sér'a.	Pretulu pe clasca I	cl. II.	cl. III.
				fl. cr.	fl. cr.	fl. cr.
De la Vien'a	pleca la	7 ore 45 minute demaneti'a, si la	8 ore — minute sér'a.			
„ Posion	„	10 „ 24 „	„ 10 „ 51 „	3 33	2 50	1 67
„ Neuhäusel	„	1 „ 23 „	diu'a, „ 1 „ 54 „	7 81	5 87	3 91
„ Pest'a	„	5 „ 19 „	dupa méd., „ 6 „ 31 „	13 69	10 31	6 91
„ Czegléd	„	7 „ 54 „	„ „ 9 „ 14 „	17 36	13 6	8 78
„ Segedin	„	12 „ 12 „	nóptea, „ 2 „ 55 „	22 87	17 19	11 51
„ Temisior'a	„	3 „ 55 „	demaneti'a „ 7 „ 47 „	28 38	21 33	14 26
„ Jasenov'a	„	8 „ 4 „	„ „ 32 97	24 77	16 53	
„ Beseric'a-Alba	„	8 „ 40 „	„ „ 33 52	25 18	16 88	
Sosesce in Baziasiu	la	9 „ 40 „	„ „ 34 7	25 59	17 11	

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Jasenov'a-Oravitia.

De la Jasenov'a	pleca la	8 ore 30 minute demaneti'a
„ Jam	„	9 „ 12 „
„ Racasia	„	10 „ 12 „
Sosesce in Oravitia	la	10 „ 57 „

Baziasiu-Temisior'a-Segedin-Pest'a-Vien'a.

De la	Pleca la	5 ore 55 minute dupa mediadi
De la Baziasiu	pleca la	5 ore 55 minute dupa mediadi
„ Beseric'a-Alba	„	6 „ 27 „
„ Jasenov'a	„	7 „ 6 „
„ Temisior'a	„	10 „ 40 „
„ Segedin	„	2 „ 26 „
„ Czegléd	„	6 „ 35 „
„ Pest'a	„	9 „ 55 „
„ Neuhäusel	„	1 „ 52 „
„ Posion	„	4 „ 48 „
Sosesce in Vien'a	la	6 „ 36 „

Oravitia-Jasenov'a.

De la Oravitia	pleca la	4 ore — minute dupa mediadi
„ Racasia	„	4 „ 45 „
„ Jam	„	5 „ 38 „
Sosesce in Jasenov'a	la	6 „ — „

Oradea-Mare-Vien'a.

De la	Pleca la	8 ore — minute sér'a.	Pretulu pe clasca I	cl. II.	cl. III.	fl. cr.
De la Vien'a	pleca la	8 ore — minute sér'a.				
„ Pest'a	„	6 „ 35 „	deman., „	13 69	10 31	6 91
„ Czegléd	„	9 „ 27 „	„ „	17 36	13 6	8 78
„ Püspök-Ladány *)	„	1 „ 58 „	dup. méd. „	22 61	17 —	11 39
Sosesce in Orade	la	4 „ 38 „	„ „	25 98	19 53	13 8

*) cale laterale duce la Dobritin, unde sosesce la 3 ore dupa mediadi.

*) cale laterale vine de la Dobritin.

Vien'a-Arad.

De la	Pleca la	8 ore — minute sér'a.	Pretulu pe clasca I	cl. II.	cl. III.	fl. cr.
De la Vien'a	pleca la	8 ore — minute sér'a.				
„ Pest'a	„	6 „ 25 „	deman., „	13 69	10 31	6 91
„ Czegléd	„	9 „ 47 „	„ „	17 36	13 6	8 78
„ Solnoc	„	11 „ 2 „	„ „	18 86	14 19	9 51
Sosesce in Arad	la	5 „ — „	„ sér'a „	26 32	19 81	13 26

Arad-Vien'a.

De la Arad	pleca la	10 ore 15 minute demaneti'a
„ Solnoc	„	4 „ 22 „
Sosesce in Czegléd	la	5 „ 33 „
„ Pest'a	„	8 „ 37 „
„ Vien'a	„	6 „ — „

Paris-Vien'a.

De la	Pleca la	4 ore 30 minute sér'a
De la Vien'a	pleca la	4 ore 30 minute sér'a
„ Salzburg	„	1 „ — nóptea
„ Monac	„	5 „ 45 deman.
„ Stuttgart	„	11 „ 45 „
„ Mühlacker	„	12 „ 55 diu'a
„ Carlsruhe	„	2 „ 10 dupa méd.
„ Strassburg	„	5 „ 25 „
Sosesce in Paris	la	5 „ — demaneti'a

De la	Pleca la	8 ore 35 minute sér'a
De la Paris	pleca la	8 ore 35 minute sér'a
„ Strassburg	„	8 „ 57 „ dem.
„ Carlsruhe	„	10 „ 40 „ „
„ Mühlacker	„	12 „ — „ diu'a
„ Stuttgart	„	1 „ 20 „ dupa méd.
„ Monac	„	8 „ 30 „ sér'a
„ Salzbrug	„	1 „ 30 „ nóptea
Sosesce in Vien'a	la	9 „ 30 „ deman.

(Clasca I. costa 68 fl. 84 cr. éra clasca II. 50 fl. 32 cr. Bani se numera in angint.)

Comunicatiunea posteloru.

De la **Oradea-Mare** la **Clusiu**, pleca in tote didele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosesce in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 ore 40 minute.
„ **Clusiu** la **Orade** pleca in tote didele la 12 ore diu'a, sosesce in Orade la 6 ore 40 minute demaneti'a.
„ **Arad** la **Sibii** (prin Dev'a) pleca in tote didele, la 7 ore sér'a, sosesce in Sibii la 2 ore 15 minute nóptea. Cale de 35 1/4 mile, tiene 31 ore 15 minute.
„ **Sibii** la **Arad** (prin Dev'a) pleca in tote didele la 7 ore sér'a, sosesce in Arad la 1 ora 45 minute nóptea.
„ **Temisior'a** la **Sibii** pleca in tote didele la 6 ore deman., sosesce in Sibii la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36 1/4 mile, tiene 31 ore 30 min.
„ **Sibii** la **Temisior'a** pleca in tote didele la 12 ore diu'a, sosesce in Temisior'a la 7 ore 40 minute sér'a.
„ **Temisior'a** la **Orsiov'a** pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosesce in Orsiov'a la 6 ore deman. Cale de 26 3/4 mile, tiene 24 ore.
„ **Orsiov'a** la **Temisior'a** pleca dominec'a, marti a, mercuri-a si vineric-a la 6 ore sér'a, sosesce in Temisior'a la 6 ore sér'a in diu'a urmatóre.

„ **Temisior'a** la **Arad** pleca in tote didele la 6 ore dem. sosesce in A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min.
„ **Arad** la **Temisior'a** pleca in tote didele la 2 ore dupa mediadi, sosesce la 7 ore 45 minute sér'a.
„ **Sibii** la **Clusiu** pleca in tote didele, la 3 ore d. m. sosesce la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 1/2 mile, tine 18 ore 20 min.
„ **Clusiu** la **Sibii** pleca in tote didele la 5 ore dupa méd. sosesce la 11 ore 50 min. diu'a.
„ **Sibii** la **Brasiovu** pleca in tote didele la 5 ore dupa méd. sosesce la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 1/2 mile, tiene 14 ore 25 min.
„ **Brasiovu** la **Sibii** pleca in tote didele la 7 ore sér'a, sosesce la 9 deman.
„ **Sibii** la **Muresiu-Osiorheia** pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 ore sér'a, sosesce la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 ore 5 min.
„ **Muresiu-Osiorheia** la **Sibii** pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. sosesce la 2 ore 35 min. nóptea.